

« zurück blättern vor »

GIELT subst. m. (f.), ab 1509; auch *gelda*, *gelt*, *giel*, *giel*, *giel*, *giel*; ‘Lohn, Bezahlung, Geld’ – ‘płaca, wynagrodzenie, pieniądze’: 1500–1517 ZapMaz II Ł 1/50v, SPXVI *volens adinformari artem lanificam [...] servivit ad precium alias namytho alias zgyelthv*. o 1567 BielSat Nv, SPXVI *Zwłaścżą ci Niemczykowie / vcznią to rádźi / Dla giel*dy doprzedniwey strony sie przyśádzi. o 1586 BielSjem 36, SPXVI *Zwłaścżą ci Niemczykowie vcznią to rádźi / Dla giel*tu do przedniwey strony sie przyśádzi. o (1595) 1598 KlonFlis H3v, SPXVI *A gdy zápláccone Bargieltem kupie w szpiklerze czerwone Zsypiesz / bądź też do Popielnego dworu / A giel* do woru. o 1604 Jurk.Trag. 64 *Ktoś ty był, ktoś wziął – rzekną – ktoś sprysnął giel* / z sklepiow, / *Wszak na mię nie wrzępoli zła fortuna* álepiow. o †1640 Nab. Poez. 87 *Lub wojna słuszna, Lub też niesłuszna, Czy dla ojczyzny, Choćby i bliźny. Każdy gelt wota, Łakomi zgota*. – nur SPXVI. ◇ **Var:** *gelda* subst. f., [hapax] 1935 SGU 7, WIECZ; *gelt* subst. m., [hapax] †1640 Nab.Poez. 87; *giel* subst. m., [hapax] 1604 Jurk.Trag. 64; *giel* subst. f., [hapax] 1567 BielSat Nv, SPXVI – nur SPXVI; *giel* subst. m., 1500–1517 ZapMaz II Ł 1/50v, SPXVI o (1595) 1598 KlonFlis H3v, SPXVI – nur SPXVI. ◇ **Etym:** nhd. *Geld* subst. n., ‘Lohn; Zahlungsmittel’, GRI. ◇ **Hom:** †*giel*da. ◇ **Der:** *odgeltować* v. pf., ‘bezahlen, vergelten’, 1564 Mącz 276d, SPXVI, zuerst geb. MĄCZ. ♦ Es ist nicht sicher, ob es sich hier nicht um wiederholte Entlehnungen handelt, z.T. mit unterschiedlicher Bedeutung. Es handelt sich jedenfalls um ein peripheres Element des Wortschatzes, das keine Aufnahme in die Wörterbücher fand. Das neupolnische Slangwort *gelt*, vgl. *geldeczek* (WIECZORKIEWICZ), ist wohl eine späte Entlehnung aus dem 19. Jh.

« zurück blättern vor »